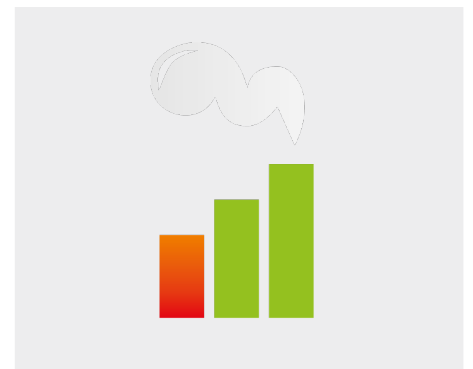
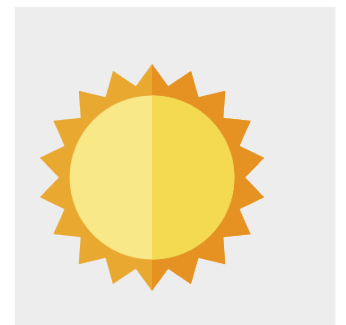
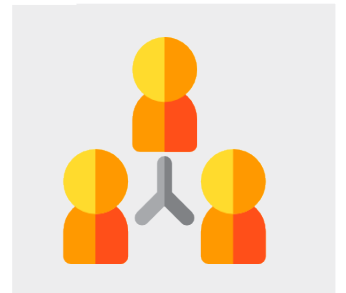
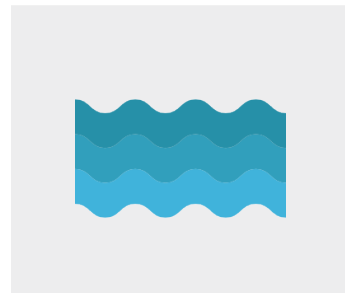
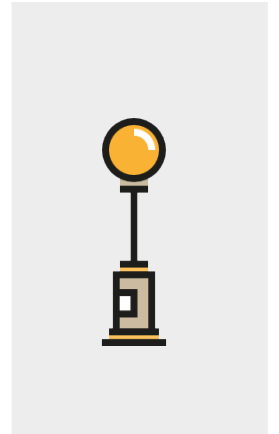

VÄRMDÖ

MEDBORGARPANEL

OKTOBER 2019

Attityd till att påverka kommunpolitiken

Sammanställd av Enkätfabriken
December 2019

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	4
Viktning av resultat	6
Resultat	8
Bilaga	16

Rapporten är färgkoordinerad!

Hitta den del du vill läsa genom att titta på färgen i avsnittens kant.

Bakgrund och syfte

Enkätfabriken har för Värmdö kommun byggt upp en medborgarpanel. I denna rapport presenteras medborgarpanelens fjärde undersökning som handlar om attityd till att påverka politiken i kommunen. Undersökningen täcker frågor kring e-förslag, medborgardialoger, kontakt med politiker i kommunen, kännedom, samt inom vilka områden de svarande vill vara med och påverka.

Genomförande

Inbjudan att ansluta sig till medborgarpanelen skickades ut till 10 000 slumpmässigt utvalda kommuninvånare via posten i maj månad 2018. Den rekryteringsmetod som tillämpades var direkt rekrytering med sannolikhetsurval, vilket är den metod som enligt forskningen är mest tillförlitlig. Resultatet viktades på ålder och kön för att vara representativt i förhållande till Värmdös befolkning.

Kontaktperson hos Värmdö kommun har varit:

Tove Liljas
tove.liljas@varmdo.se

Projektledare för undersökningen har varit:

Josefin Stagge
josefin.stagge@enkatfabriken.se

Analys och bearbetning av data har genomförts av:

Daniel Olander
daniel.olander@enkatfabriken.se

Viktning av resultat

För att kunna dra slutsatser kring frågor som rör Värmdö kommun utan att fråga varenda invånare görs ett urval, vilket innebär att ett antal invånare väljs ut för att representera hela kommunen. Värmdös medborgarpanel består av 1035 invånare. Av dessa har 531 personer besvarat hela enkäten. Detta ger en svarsfrekvens om 51%.

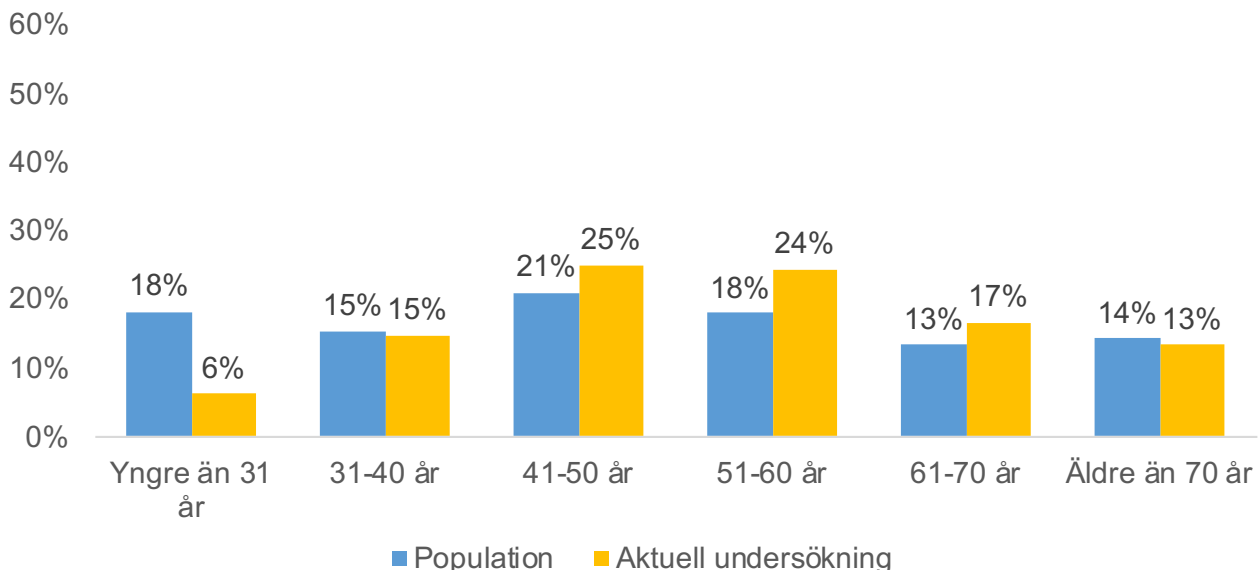
De invånare som tillfrågades men inte blivit medlemmar i panelen ingår i det som vanligen benämns bortfall. Att inte alla tillfrågade blev medlemmar behöver inte utgöra ett problem för resultaten. Det är dock ett problem ifall bortfallet inte är slumpmässigt eftersom panelen då inte kommer vara representativ för Värmdö kommun, vilket skulle leda till en snedvridning av resultaten.

Ett vanligt sätt för att motverka snedvridningar och öka resultats tillförlitlighet är att tillämpa viktning, vilket innebär att svaren från den eller de grupper som är underrepresenterade i urvalet får en tyngre vikt när resultaten beräknas.

För att bedöma hur representativ panelen är för kommunen undersöks ålders- och könsfördelningen.

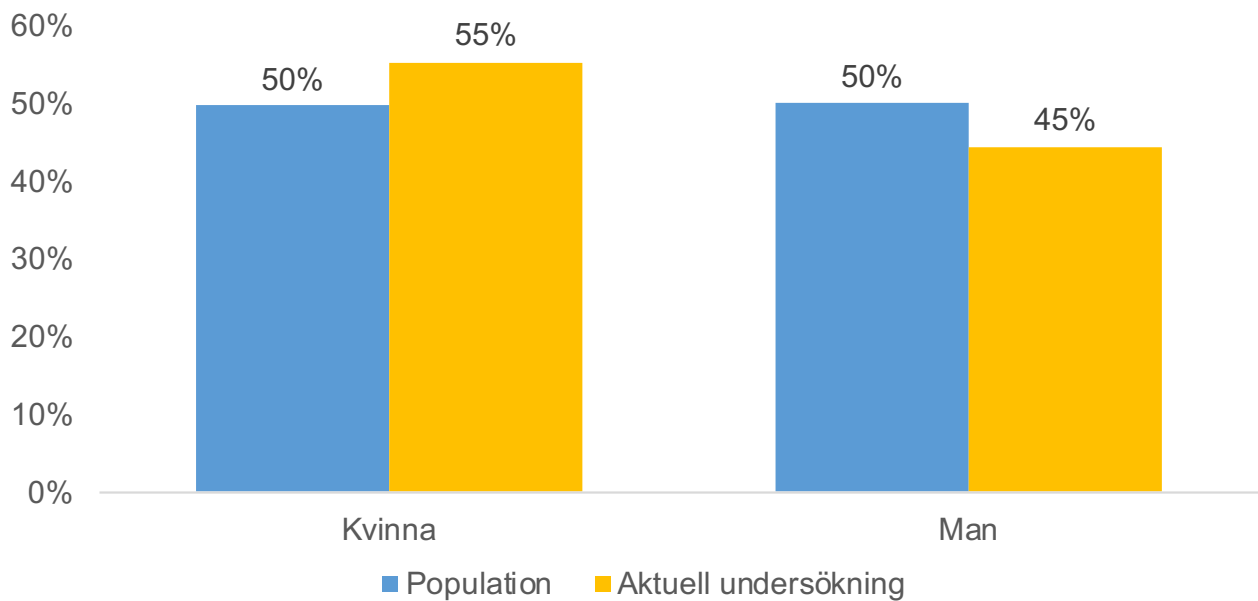
Åldersfördelning

Diagrammet nedan visar att andelen unga (16-30 år) är betydligt mindre i den aktuella undersökningen jämfört med befolkningen i övrigt. Då det finns en diskrepans i åldersfördelning viktas resultatet i denna rapport så att yngre deltagare har en tyngre vikt. Efter viktningen kan svaren sägas motsvara Värmdös befolkning.

Könsfördelning

På samma sätt kontrolleras könsfördelningen i den aktuella undersökningen jämfört med befolkningen. Diagrammet nedan visar att kvinnor är något överrepresenterade i den aktuella undersökningen jämfört med befolkningen i övrigt. Efter viktningen kan svaren sägas motsvara Värmdös befolkning.

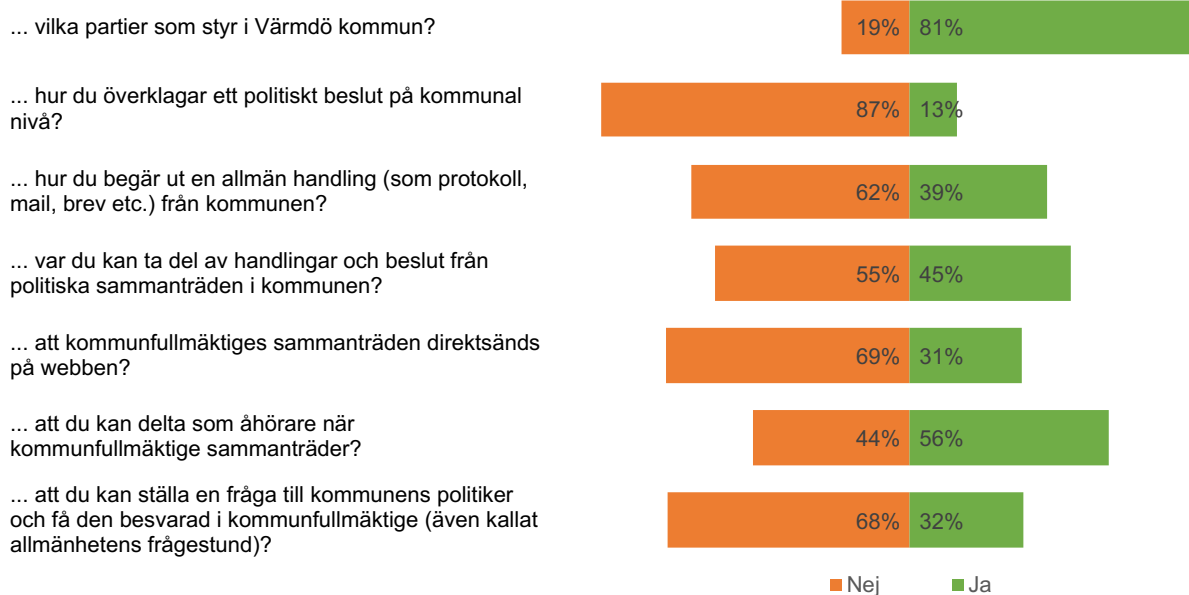

Resultat

Kännedomen är störst i fråga om vilka partier som styr i Värmdö kommun. 81 % har svarat att de känner till detta. Näst störst kännedom (56 % som svarat ja) finns i fråga om att man kan delta som åhörare när kommunfullmäktige sammanträder. Endast 13 % känner till hur de överklagar ett politiskt beslut på kommunal nivå. Nedbrutet på ålder (se Bilaga) framkommer att kännedomen i alla frågor generellt är högre hos äldre än yngre. Det finns inga anmärkningsvärda skillnader mellan kvinnor och män.

Känner du till...

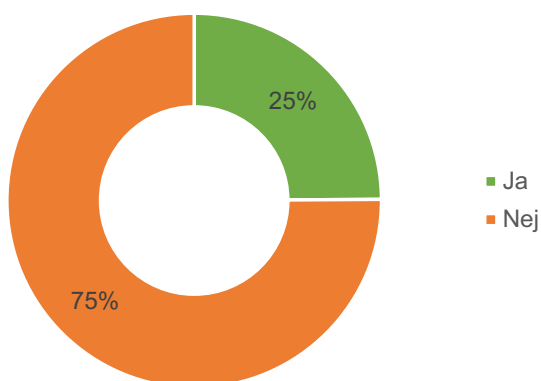

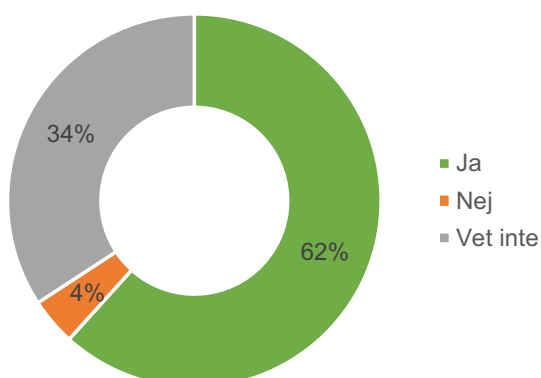
En fjärdedel kände till att e-förslag finns i Värmdö kommun innan de läste informationstexten om det. 62 % tycker att e-förslag, som det är utformat i Värmdö kommun, är ett bra verktyg för medborgarinflytande. En stor andel, 34 %, har svarat "vet inte" på frågan. En större andel kvinnor (30 %) än män (20 %) kände till att e-förslag fanns. De tre yngsta åldersgrupperna är de där störst andel tycker att e-förslag är ett bra verktyg för medborgarinflytande.

På Värmdö kommuns hemsida kan du lämna förslag på hur Värmdö kan utvecklas och förbättras, ett så kallat e-förslag. Du kan stödja inlämnade e-förslag genom att skriva under förslagen direkt på hemsidan. Om ett e-förslag får 500 underskrifter informeras kommunfullmäktige om förslaget. Kommunfullmäktige beslutar om och hur e-förslaget ska beredas vidare.

Innan du läste texten ovan, kände du till att e-förslag fanns i Värmdö kommun?

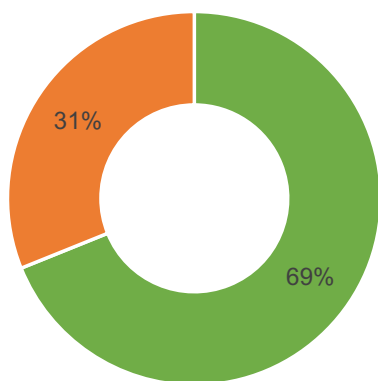

Tycker du att e-förslag, som det är utformat i Värmdö kommun, är ett bra verktyg för medborgarinflytande?

Nästan sju av tio är intresserade av att vara delaktiga i kommunens utveckling mellan val. Skillnaden mellan åldersgrupperna är små, men en större andel män än kvinnor är intresserade av att vara delaktiga.

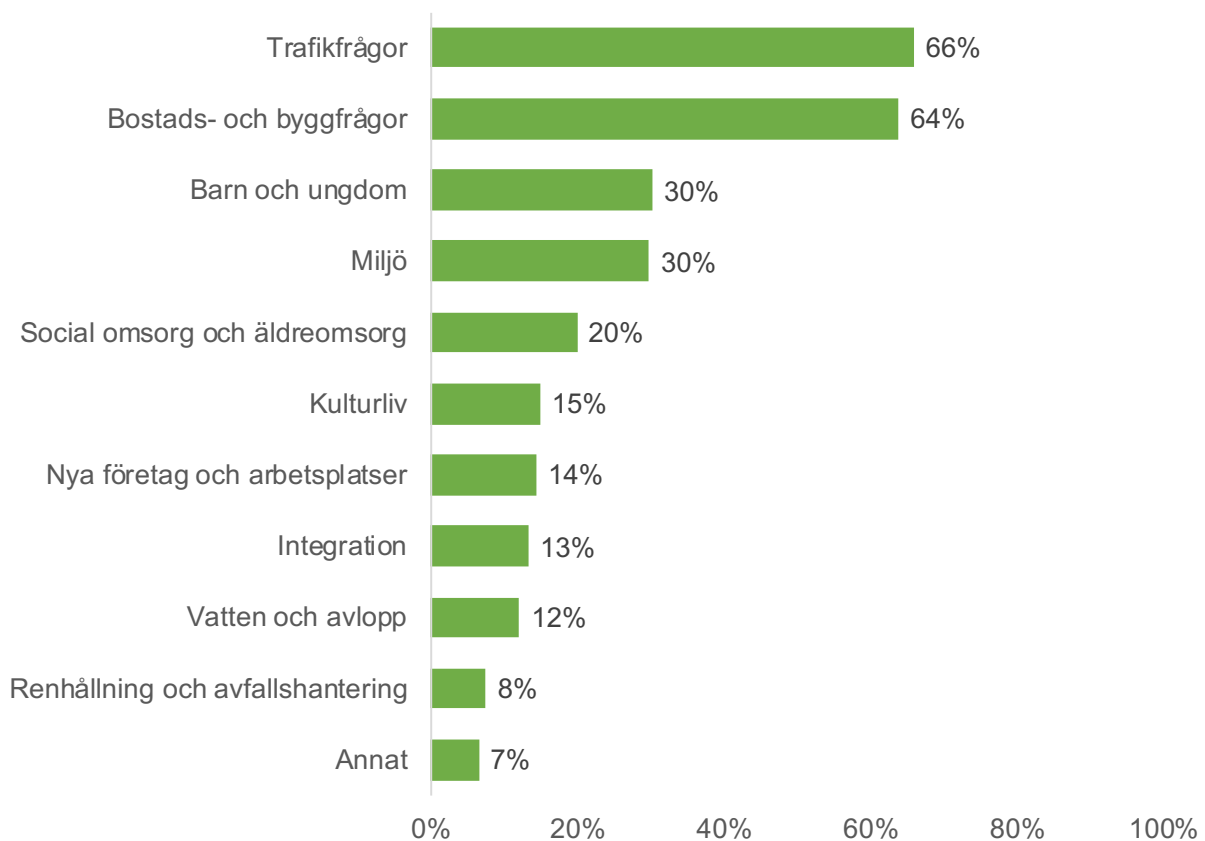
Är du intresserad av att vara delaktig i kommunens utveckling mellan val?

De som har svarat att de är intresserade av att vara delaktiga i kommunens utveckling mellan val fick en följdfråga om vilka områden de skulle vara mest intresserade av att påverka. Trafikfrågor och bostads- och byggfrågor är de populäraste alternativen, följt av barn och ungdom samt miljö. En större andel män än kvinnor vill påverka inom bostads- och byggfrågor, medan en större andel kvinnor än män vill påverka barn- och ungdomsfrågor.

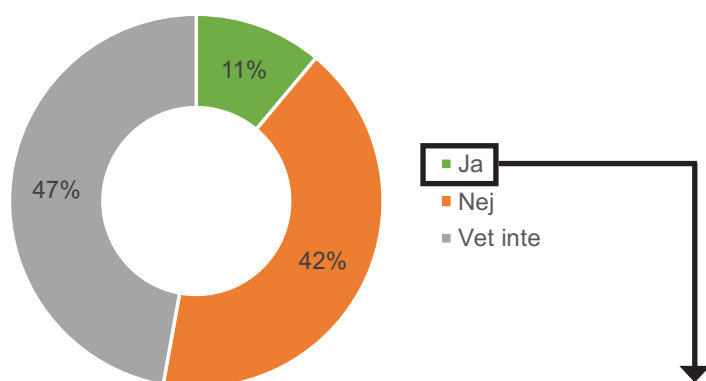
De som har svarat "annat" nämner bland annat frågor som rör Skärgården och båttrafik, trygghet och säkerhet och äldreomsorg.

→ Inom vilka av följande områden skulle du vara mest intresserad av att påverka?
Markera max tre alternativ.

Värmdö kommun genomför regelbundet medborgardialoger. De senaste åren har dialogerna bland annat gällt utbildningsfrågor, planläggning och exploatering. Dialogerna har innehållit enkäter, stormöten och dialogmöten med politiker.

Har du önskemål om hur framtida dialoger ska utformas?

Skriv dina önskemål om hur framtida dialoger ska utformas i rutan nedan:

De 11 % som svarat att de har önskemål om hur framtida medborgardialoger ska utformas fick i fritext skriva sina önskemål. 55 svar inkom. Nedan sammanfattas svaren och de levereras även i sin helhet i en bilaga till rapporten.

Digitala lösningar

Tretton personer framför olika digitala lösningar gällande medborgardialoger. Flera av dessa nämner kommunens hemsida som en plats där dialog kan ske genom diskussionsforum, enkäter, röstning med BankID eller få information samt för- och motargument för olika förslag. Annat som nämns är stormöten via Skype, e-post, Kivra eller en sluten Facebook-grupp.

Möten

Elva deltagare vill att dialogen ska ske genom möten. Här nämns bland annat stormöten och dialogmöten av olika slag. Informationsmöten, offentliga panelutfrågningar, öppna

seminarium och frågestunder är andra förslag på samma tema. Någon menar att mötena bör vara förlagda i den delen av kommunen som påverkas av förslaget i fråga.

Kommunens lyhörddhet

Nio personer kommenterar kommunens lyhörddhet och vilja att ha en dialog med medborgarna. Inom denna kategori finns svar som att kommunen behöver bli bättre på att lyssna på medborgarna och ge dem mer inflytande. Flera skriver att kommunen behöver ta till sig det som faktiskt framkommer i dialoger/annan form av input. Någon menar att det behöver bli mer "dialog än monolog" och en annan att politiker bör söka upp sina väljare och bjuda in till dialog.

Specifika frågor

Sjutton personer kommenterar specifika frågor i Värmdö kommun. Svaren är spridda och rör bland annat utbildningsfrågor, trafik, byggnation och miljö.

Annat

Andra svar som inkommit och inte faller under någon kategori handlar bland annat om möjligheten att ta del av information i ett tidigt skede, att kommunen behöver redovisa sina beslut efter genomförd dialog, att använda ideella intresseorganisationer samt ett förslag om fokusgrupper för de som berörs av olika frågeställningar.

"Allmän debatt, efterfrågande av medborgarinitiativ. Enkäter för bredare inspel. Fokusgrupper för de som berörs av olika frågeställningar."

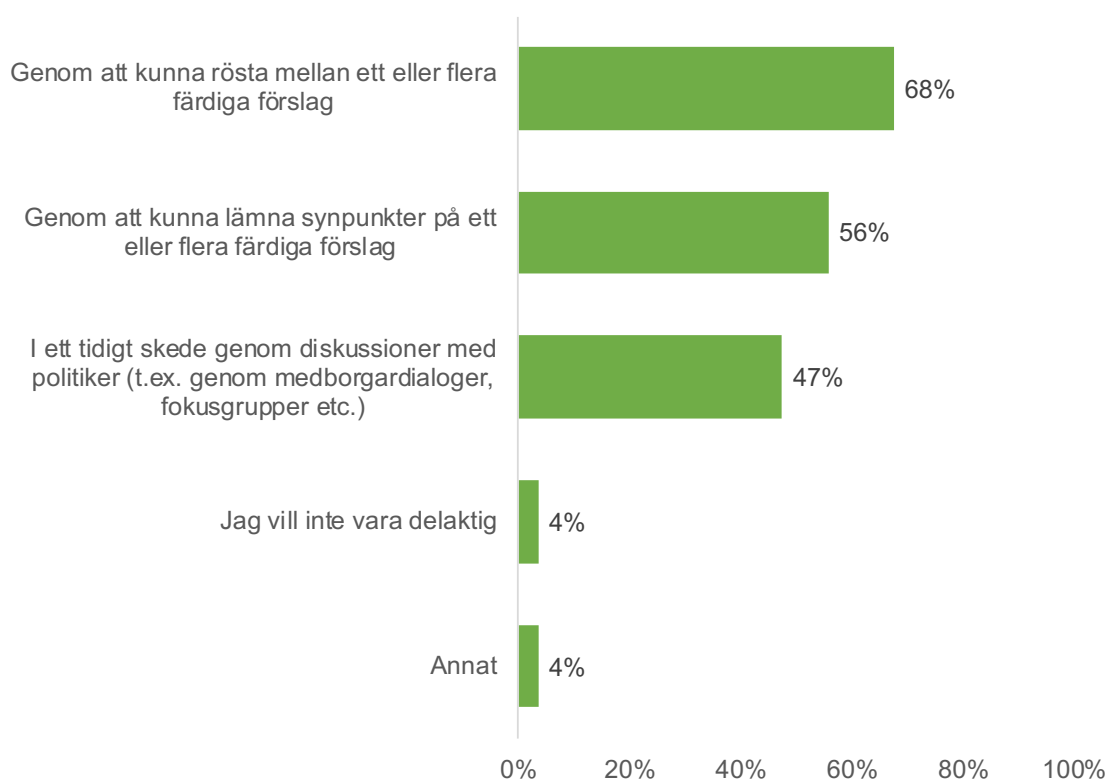
"Mer interaktiv hemsida med diskussionsforum och möjlighet att skriva korta inlägg/frågor"

"Offentliga panelutfrågningar av politiker och ansvariga tjänstemän ledda av en moderator."

Panelen fick även en fråga om hur de vill kunna vara delaktiga inför att ett större politiskt beslut ska fattas i kommunen. 68 % vill vara delaktiga genom att kunna rösta mellan ett eller flera färdiga förslag, 56 % genom att kunna lämna synpunkter på ett eller flera färdiga förslag och 47 % genom diskussioner med politiker i ett tidigt skede. Endast 4 % har angett att de inte vill vara delaktiga. De 4 % som svarade "annat" nämner bland annat folkomröstning, skriftlig respons/information i mail och att få information i ett tidigt skede.

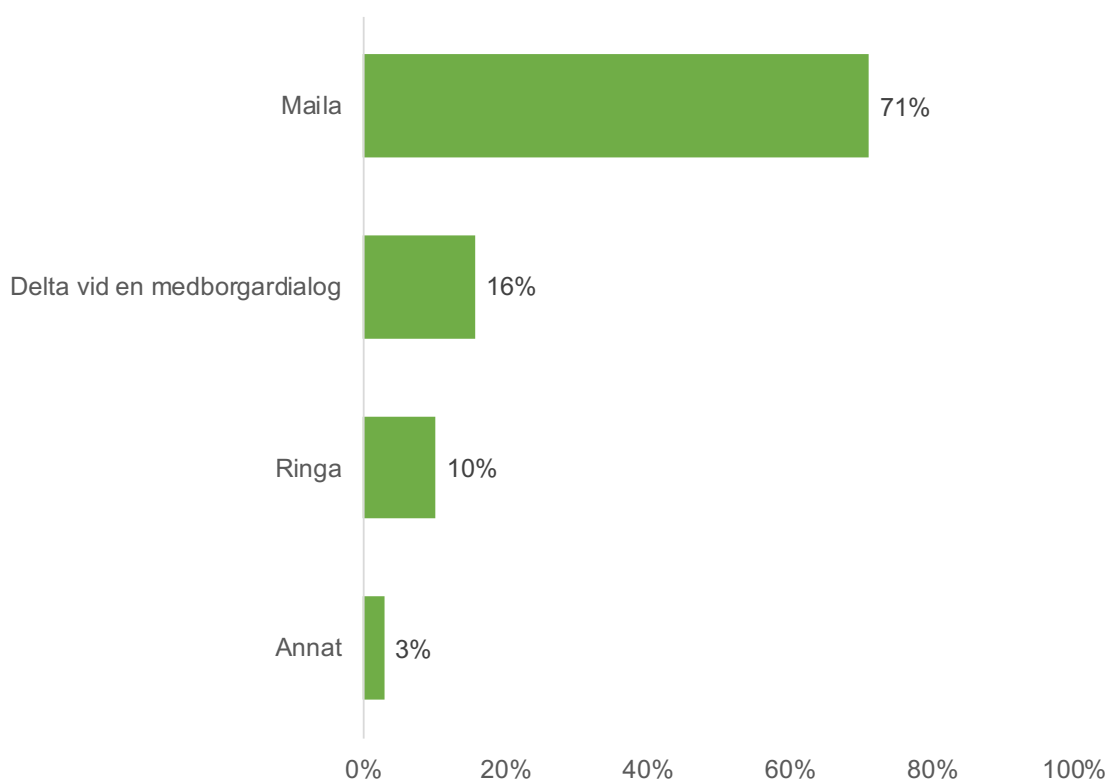
I en jämförelse av åldersgrupperna framkommer att andelen som vill kunna rösta mellan ett eller flera färdiga förslag är störst i de två yngsta åldersgrupperna.

*Inför att ett större politiskt beslut ska fattas i kommunen, hur vill du kunna vara delaktig?
Flera alternativ kan markeras.*

Ungefär sju av tio skulle maila om de ville ha kontakt eller diskutera något med en politiker i kommunen. Skillnaderna mellan män och kvinnor samt åldersgrupperna är små.

Hur skulle du göra om du ville ha kontakt eller diskutera något med en politiker i kommunen?

Ålder

		Yngre än 31 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-70 år	Äldre än 70 år
Känner du till...							
... vilka partier som styr i Värmdö kommun?	Ja	73%	70%	80%	87%	87%	90%
	Nej	27%	30%	20%	13%	13%	10%
... hur du överklagar ett politiskt beslut på kommunal nivå?	Ja	2%	14%	13%	15%	23%	16%
	Nej	98%	86%	87%	85%	78%	84%
... hur du begär ut en allmän handling (som protokoll, mail, brev etc.) från kommunen?	Ja	24%	39%	46%	35%	43%	46%
	Nej	76%	61%	54%	65%	57%	54%
... var du kan ta del av handlingar och beslut från politiska sammanträden i kommunen?	Ja	38%	34%	46%	46%	49%	61%
	Nej	63%	66%	54%	54%	51%	40%
... att kommunfullmäktiges sammanträden direktsänds på webben?	Ja	29%	17%	34%	31%	34%	43%
	Nej	71%	83%	66%	69%	67%	57%
... att du kan delta som åhörare när kommunfullmäktige sammanträder?	Ja	42%	39%	59%	56%	70%	76%
	Nej	58%	62%	41%	44%	30%	24%
... att du kan ställa en fråga till kommunens politiker och få den besvarad i kommunfullmäktige (även kallat allmänhetens frågestund)?	Ja	22%	20%	36%	31%	39%	46%
	Nej	78%	81%	64%	69%	61%	54%
Innan du läste texten ovan, kände du till att e-förslag fanns i Värmdö kommun?							
	Ja	27%	15%	32%	28%	25%	21%
	Nej	73%	86%	69%	72%	76%	79%
Tycker du att e-förslag, som det är utformat i Värmdö kommun, är ett bra verktyg för medborgarinflytande?							
	Ja	64%	73%	68%	59%	52%	51%
	Nej	7%	3%	1%	7%	4%	4%
	Vet inte	29%	25%	31%	35%	44%	46%
Är du intresserad av att vara delaktig i kommunens utveckling mellan val?							
	Ja	67%	70%	72%	64%	69%	73%
	Nej	33%	30%	28%	36%	31%	27%

		Yngre än 31 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	61-70 år	Äldre än 70 år
Inom vilka av följande områden skulle du vara mest intresserad av att påverka? Markera max tre alternativ.							
Bostads- och byggfrågor	Ja	70%	61%	55%	70%	69%	62%
Kulturliv	Ja	3%	15%	20%	16%	23%	12%
Trafikfrågor	Ja	57%	73%	65%	68%	68%	67%
Nya företag och arbetsplatser	Ja	17%	16%	14%	24%	7%	8%
Miljö	Ja	37%	18%	37%	20%	31%	33%
Barn och ungdom	Ja	34%	53%	47%	25%	7%	4%
Integration	Ja	26%	13%	10%	8%	11%	11%
Social omsorg och äldreomsorg	Ja	24%	2%	7%	19%	26%	50%
Renhållning och avfallshantering	Ja	0%	8%	10%	7%	12%	10%
Vatten och avlopp	Ja	17%	11%	7%	13%	22%	6%
Annat	Ja	7%	4%	3%	6%	5%	16%
Har du önskemål om hur framtida dialoger ska utformas?							
	Ja	7%	4%	12%	11%	17%	18%
	Nej	40%	61%	46%	37%	35%	29%
	Vet inte	53%	36%	41%	53%	48%	53%
Inför att ett större politiskt beslut ska fattas i kommunen, hur vill du kunna vara delaktig? Flera alternativ kan markeras.							
I ett tidigt skede genom diskussioner med politiker (t.ex. genom medborgardialoger, fokusgrupper etc.)	Ja	49%	43%	55%	48%	44%	42%
Genom att kunna lämna synpunkter på ett eller flera färdiga förslag	Ja	45%	61%	61%	60%	52%	54%
Genom att kunna rösta mellan ett eller flera färdiga förslag	Ja	77%	80%	70%	64%	58%	51%
Jag vill inte vara delaktig	Ja	4%	5%	3%	4%	2%	3%
Annat	Ja	4%	1%	2%	2%	8%	6%
Hur skulle du göra om du ville ha kontakt eller diskutera något med en politiker i kommunen?							
	Ringa	2%	13%	10%	7%	18%	14%
	Maila	73%	76%	72%	68%	67%	69%
	Delta vid en medborgardialog	20%	10%	14%	22%	12%	15%
	Annat	5%	1%	4%	3%	2%	2%

Kön

		Kvinna	Man	
Känner du till...				
... vilka partier som styr i Värmdö kommun?	Ja	80%	81%	
	Nej	20%	19%	
... hur du överklagar ett politiskt beslut på kommunal nivå?	Ja	14%	13%	
	Nej	86%	87%	
... hur du begär ut en allmän handling (som protokoll, mail, brev etc.) från kommunen?	Ja	41%	37%	
	Nej	60%	64%	
... var du kan ta del av handlingar och beslut från politiska sammanträden i kommunen?	Ja	45%	45%	
	Nej	55%	55%	
... att kommunfullmäktiges sammanträden direktsänds på webben?	Ja	31%	31%	
	Nej	69%	69%	
... att du kan delta som åhörare när kommunfullmäktige sammanträder?	Ja	56%	57%	
	Nej	45%	43%	
... att du kan ställa en fråga till kommunens politiker och få den besvarad i kommunfullmäktige (även kallat allmänhetens frågestund)?	Ja	33%	31%	
	Nej	67%	69%	
Innan du läste texten ovan, kände du till att e-förslag fanns i Värmdö kommun?				
		Ja	30%	20%
		Nej	70%	80%
Tycker du att e-förslag, som det är utformat i Värmdö kommun, är ett bra verktyg för medborgarinflytande?				
		Ja	58%	66%
		Nej	4%	4%
		Vet inte	39%	30%
Är du intresserad av att vara delaktig i kommunens utveckling mellan val?				
		Ja	64%	74%
		Nej	36%	27%

		Kvinna	Man
Inom vilka av följande områden skulle du vara mest intresserad av att påverka? Markera max tre alternativ.			
Bostads- och byggfrågor	Ja	56%	71%
Kulturliv	Ja	19%	12%
Trafikfrågor	Ja	64%	67%
Nya företag och arbetsplatser	Ja	7%	21%
Miljö	Ja	34%	26%
Barn och ungdom	Ja	40%	22%
Integration	Ja	11%	15%
Social omsorg och äldreomsorg	Ja	30%	11%
Renhållning och avfallshantering	Ja	8%	7%
Vatten och avlopp	Ja	7%	16%
Annat	Ja	6%	7%
Har du önskemål om hur framtida dialoger ska utformas?			
	Ja	11%	11%
	Nej	42%	42%
	Vet inte	47%	47%
Inför att ett större politiskt beslut ska fattas i kommunen, hur vill du kunna vara delaktig? Flera alternativ kan markeras.			
I ett tidigt skede genom diskussioner med politiker (t.ex. genom medborgardialoger, fokusgrupper etc.)	Ja	44%	51%
Genom att kunna lämna synpunkter på ett eller flera färdiga förslag	Ja	58%	53%
Genom att kunna rösta mellan ett eller flera färdiga förslag	Ja	69%	66%
Jag vill inte vara delaktig	Ja	3%	5%
Annat	Ja	3%	4%
Hur skulle du göra om du ville ha kontakt eller diskutera något med en politiker i kommunen?			
	Ringa	10%	10%
	Maila	69%	73%
	Delta vid en medborgardialog	17%	15%
	Annat	4%	2%

ENKÄTFABRIKEN

Undersökningar som leder till utveckling!